

дужег времена не мора да буде, што изазива потребе његовог мењања и прилагођавања новонасталој стварности. Устави се мењају на два начина, у два правна облика, и то уставног закона о изменама и допунама устава и у облику амандмана на устав. Устави се више опредељују за облик амандмана а ту праксу познају и наши социјалистички устави који су више нагињали амандманима као што је случај са Уставом СФРЈ од 1963. и Уставом СФРЈ од 1974. Када се устав мења путем уставног закона, онда се њиме интервенише у сам уставни текст који више није исти као првобитни, а у случају амандмана они се не уносе у уставни текст (он остаје исти), већ се додају на крају текста устава и као такви логички и концепцијски следе важећи уставни систем успостављен првобитним уставом.

2. Фактичка промена устава

Поред формалног мењања устава, променом његовог текста постоји и могућност фактичког мењања устава. Код фактичке промене устава се не мења уставни текст, не дира се у његову садржину с тим да се та садржина устава мења тако што јој се додаје ново значење. Тада формално уставне норме остају неизмењене јер им се не мењају формулације, али је њихово значење фактички промењено јер добијају другачије значење и тумачење. Фактичка промена устава се врши путем уставних обичаја, судског тумачења устава и путем закона. Промена устава путем уставних обичаја се врши онда када уставни текст временом изгуби своју актуелност тако да престаје да има онај значај који је имао приликом свог доношења. Тада долази до раскорака између суштине и форме устава, његовог слова и друштвене стварности, па тако устав више не одражава стварност као што је то некад чинио. Он постаје застарео и превазиђен и док се формално не промени, он се „мења“, прилагођава стварности путем уставних обичаја *contra constitutionem* који су супротни изричито утврђеној уставној норми.

Судско тумачење устава којим се он мења врши се у оним земљама и системима који познају и признају оцену уставности коју дају редовни судови. У тим земљама (Великој Британији, САД-е) судови, вршећи судску функцију и решавајући конкретни спор, одлучују односно цене уставност закона који се примењује на дати спор. Том оценом уставности или неуставности неког закона судови дају последњу реч о